

OCENE IN POROČILA

Dictionnaire Archéologique de la Bible. Paris, Fernand Hazan Editeur, 1970, 336 str., 53 ilustr., 3 zemljevidi, 1 arheološka in 1 zgodovinska kronološka tabela, 89.

Leksikon biblične arheologije je sestavila skupina izraelskih arheologov (Abraham Negev, Yohanan Aharoni, Shimon Apfelbaum, Uri Avida, Michael Avi Yonah, Dan Barag, Ofer Bar-Yoseph, Abraham Biran, Moshe Dothan, Mordechai Gihon, Rivka Gonen, Jacob Kaplan, Joseph Naveh, Renata Rosenthal, Beno Rothenberg, Ruth Yacobi) v sodelovanju z nekaj znanimi ameriškimi biblicisti (Joseph A. Callaway, William G. Dever, Nelson Glueck). V njem so po abecednem redu obdelana krajevna imena Palestine in važnejša imena dežel in mest Starega vzhoda. Prav tako so obdelana vsa arheološka najdišča, ki sicer ne segajo v biblično zgodovino, a so v Palestini.

Od ostalih del s tega področja, ki se v glavnem omejujejo le na prikaz biblične zgodovine in arheologije, se leksikon razlikuje v tem, da zajema vso zgodovino Palestine, izčrpno obravnava prazgodovino, zgodovino pred naselitvijo Izraelcev, seveda zgodovino Izraelcev, potem pa še rimsko in bizantinsko dobo tja do arabske osvojitve leta 636.

Posamezni članki so zasnovani kot kratke, jasne in temeljite zgodovinske sinteze. V njih se prepletajo topografski opisi, biblični citati, arheološki podatki, etnografija, ekonomika in verstvo. Poleg prazgodovinskih in zgodovinskih najdišč, so v posameznih geslih podane okvirne informacije o okoliških deželah, njihovi zgodovini in zveze z zgodovino Izraelcev (npr. Aram, Egipt, Iran, Mezopotamija, Moab, itd.). Vrsta člankov obravnava posamezne elemente materialne kulture (npr. dragulji, koledar, pisava, denar, keramika, pokop templji) in duhovne kulture (magija, kerub, kult, glasba, itd.).

Leksikon je skratka izčrpen in zanesljiv vodič po arheologiji in zgodovini Palestine. Omenili bi lahko le eno pomanjkljivost: leksikon bi moral imeti tudi kratke preglede posameznih arheoloških obdobij (neolitik, halcolit, bronzasta in železna doba) in zgodovinskih obdobij (izraelsko kraljestvo, perzijska, helenistična in rimska doba).

Marko Urbanija

Giovanni Pettinato, *Das altorientalische Menschenbild und die sumerischen und akkadischen Schöpfungsmythen*. Heidelberg, C. Winter, 1971, 164 strani, 1 tabela. Abhandl. d. Bayer. Akad. d. Wiss., Philos.-hist. Kl., Jahrg. 1971, 1. Abhandl.

Avtor, znan sumerolog, skuša rešiti dve osnovni vprašanji sumerskega in akad. svetovnega nazora: 1. Čemu je bil človek ustvarjen in 2. Kaj je človek?

Dosedanja mnenja, ki so sumersko in akadsko verstvo obravnavala kot eno celoto, so bila namreč zelo različna. Tako meni Th. Jacobson, da so Mezopotamci na življenje in svet gledali pesimistično, F. R. Kraus meni, da so bili optimisti, G. R. Castellino pa pravi, da so bili teoretično optimisti, v vsakdanjem življenju pa pesimisti.

G. Pettinato ugotavlja, da je do tako različnih mnenj prišlo zato, ker so znanstveniki mezopotamska verstva obravnavali kot eno celoto. Sumerci naj bi postavili temelje, Akadci pa so verstvo sprejeli od Sumercev in dodali nekaj